Úřední věstník
Evropské unie

CS
Řada L

2026/1739

29.7.2026

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2026/1739

ze dne 8. července 2026,

kterým se mění nařízení (EU) č. 1308/2013, (EU) 2021/2115 a (EU) 2021/2116, pokud jde o posílení postavení zemědělců v potravinovém řetězci

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 42 první pododstavec a čl. 43 odst. 2 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po předložení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ([1]),

s ohledem na stanovisko Výboru regionů ([2]),

v souladu s řádným legislativním postupem ([3]),

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Odvětví zemědělství, zejména zemědělci, kteří zajišťují potravinové zabezpečení, čelí řadě problémů. Pandemie COVID-19, rostoucí nestabilita v rámci světového obchodu, stále extrémnější povětrnostní události a pokračující ruská útočná válka proti Ukrajině vedly k bezprecedentnímu nárůstu cen zemědělských vstupů spojených se spotřebou energie a vleklému období vysoké inflace, což ovlivňuje náklady zemědělců a ceny potravin. Současně zemědělci pokračují v úsilí o větší udržitelnost své produkce z hlediska životního prostředí. Mnozí spotřebitelé, kteří se rovněž potýkají se zvýšenými životními náklady, přesměrovávají svou spotřebu na levnější potraviny. Uvedené faktory dále narušily způsob, jakým je rozdělována přidaná hodnota v potravinovém řetězci, a zvýšily míru nejistoty, v níž zemědělci, zejména malé a středně velké zemědělské podniky, působí, čímž podnítily protesty a zvýšily nedůvěru. Je proto vhodné přijmout opatření k řešení těchto problémů a obnovit spravedlnost a důvěru účastníků potravinového řetězce, posílit postavení zemědělců a zvýšit jejich vyjednávací sílu, mimo jiné prostřednictvím organizací producentů a družstev jakožto tvůrců přidané hodnoty, jakož i chránit příjmy zemědělců a zvýšit důvěru mladých lidí v zemědělskou profesi.

(2) Při vypracovávání obchodních norem týkajících se uvádění místa hospodaření nebo původu by měla být zvláštní pozornost věnována specifickému kontextu jednotlivých produktů a odvětví. Tyto údaje by měly být stanoveny s ohledem na potřebu lépe splnit očekávání týkající se transparentnosti, mimo jiné prostřednictvím uvádění země původu v souladu s pravidly vnitřního trhu, s ohledem na jejich relevantnost pro spotřebitele a strukturu dodavatelského řetězce, přičemž je třeba zohlednit praktické důsledky pro hospodářské subjekty a potřebu zamezit zbytečné složitosti.

([1]) Úř. věst. C, C/2025/2969, 16.6.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2969/oj.
([2]) Úř. věst. C, C/2025/3479, 16.7.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3479/oj.
([3]) Postoj Evropského parlamentu ze dne 16. června 2026 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku) a rozhodnutí Rady ze dne 29. června 2026.

(3) Různé hospodářské subjekty v rámci zemědělského a potravinového řetězce, které působí v různých fázích produkce, zpracování, uvádění na trh, distribuce a maloobchodu, zavedly systémy a označování s cílem podporovat obchodní metody zajišťující spravedlivé přidělování přidané hodnoty zemědělcům a vytváření a udržování krátkých dodavatelských řetězců. Je nutné stanovit minimální požadavky na používání nepovinných výrazů popisujících tyto obchodní metody, aby se zvýšila transparentnost a spolehlivost používání těchto výrazů v potravinovém řetězci, které by doplnily stávající pravidla označování potravin, zejména ta obsažená v nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1169/2011 ([4]).

(4) V zájmu zvýšení důvěry a spravedlnosti v celém potravinovém řetězci by se výrazy „spravedlivý“, „rovný“ a výrazy s významem rovnocenným těmto výrazům měly používat pouze pro označení obchodních metod, které zajišťují stabilitu a transparentnost obchodních vztahů mezi zemědělci a odběrateli a tvorbu cen, již zúčastnění zemědělci považují za spravedlivou a rentabilní, a které podporují cíle udržitelného rozvoje OSN a přispívají k jejich plnění, a to i způsobem, který je v souladu s přílohou I směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1760 ([5]).

(5) Výraz „krátký dodavatelský řetězec“ by se měl používat pouze pro označení obchodních metod, u kterých existuje přímé spojení mezi zemědělci a spotřebiteli, které umožňuje přímou výměnu informací o procesu produkce a produktu, a to i prostřednictvím komunikace na dálku nebo zprostředkovatele v rámci dodavatelského řetězce, a spotřebitelé mohou snadno identifikovat zemědělské podniky zúčastněných zemědělců, v nichž byla surovina vyprodukována. Alternativně by mohl být tento výraz použit také v případech, kdy existuje úzké spojení mezi zemědělci a spotřebiteli v podobě zeměpisné blízkosti, včetně přeshraničních situací. Zeměpisnou blízkost je třeba chápat mimo jiné jako krátkou vzdálenost nebo krátkou dobu přepravy se zohledněním zeměpisných a demografických specifik členských států. Takové použití výrazu „krátký dodavatelský řetězec“ bude motivovat spotřebitele, aby platili ceny, které spravedlivě odměňují zemědělce za to, co vyprodukují, posílí venkovské oblasti a přispěje k jejich rozvoji a revitalizaci a zlepší transparentnost, pokud jde o původ a metody produkce produktů. Tento výraz by se měl vztahovat na produkty, které byly vyprodukovány na vnitřním trhu nebo které na něj byly uvedeny.

(6) Vzhledem k podmínkám na trhu, vyvíjejícím se očekáváním spotřebitelů a pokroku v oblasti obchodních norem i relevantních mezinárodních norem by měla být Komisi svěřena pravomoc přijímat akty v souladu s článkem 290 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „Smlouva o fungování EU“), pokud jde o doplnění nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013 ([6]) o další nepovinný výrazy, které jsou rovnocenné výrazům „spravedlivý“ nebo „rovný“, a upřesněním podmínek pro používání nepovinných výrazů označujících obchodní metody související se spravedlivým přidělováním přidané hodnoty zemědělcům a vytvářením a udržováním krátkých dodavatelských řetězců, s přihlédnutím ke všem relevantním mezinárodním normám a souvisejícím režimům jakosti. Je obzvláště důležité, aby Komise vedla v rámci své přípravné činnosti odpovídající konzultace, a to i na odborné úrovni, a aby tyto konzultace probíhaly v souladu se zásadami stanovenými v interinstitucionální dohodě ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů ([7]). Pro zajištění rovné účasti na vypracovávání aktů v přenesené pravomoci obdrží Evropský parlament a Rada veškeré dokumenty současně s odborníky z členských států a jejich odborníci mají automaticky přístup na zasedání skupin odborníků Komise, jež se věnují přípravě aktů v přenesené pravomoci.

([4]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1169/2011 ze dne 25. října 2011 o poskytování informací o potravinách spotřebitelům, o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1924/2006 a (ES) č. 1925/2006 a o zrušení směrnice Komise 87/250/EHS, směrnice Rady 90/496/EHS, směrnice Komise 1999/10/ES, směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/13/ES, směrnic Komise 2002/67/ES a 2008/5/ES a nařízení Komise (ES) č. 608/2004 (Úř. věst. L 304, 22.11.2011, s. 18, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1169/oj).

([5]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1760 ze dne 13. června 2024 o náležité péči podniků v oblasti udržitelnosti a o změně směrnice (EU) 2019/1937 a nařízení (EU) 2023/2859 (Úř. věst. L, 2024/1760, 5.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1760/oj).

([6]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013 ze dne 17. prosince 2013, kterým se stanoví společná organizace trhů se zemědělskými produkty a zrušují nařízení Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 671, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/oj).

([7]) Úř. věst. L 123, 12.5.2016, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj.

(7) Členské státy mohou ponechat v platnosti nebo přijmout vnitrostátní předpisy stanovující doplňkové požadavky na používání nepovinných výrazů pro obchodní metody, tyto předpisy by však neměly bránit používání těchto výrazů pro produkty, které jsou legálně vyprodukovány nebo uvedeny na trh v jiném členském státě, ani toto používání omezovat nebo ztěžovat.

(8) Používání písemných smluv hraje zásadní roli, pokud jde o odpovědnost hospodářských subjektů, zvyšuje povědomí o významu tržních signálů, pomáhá přizpůsobovat nabídku poptávce, zlepšuje přenos cen v rámci dodavatelského řetězce, zvyšuje transparentnost a předchází nekalým obchodním praktikám a přispívá k jejich řešení. Pravidla pro smluvní vztahy v odvětví mléka a mléčných výrobků by proto měla být rozšířena tak, aby zahrnovala i jiné produkty než syrové mléko, při současném zajištění souladu s pravidly pro smluvní vztahy platnými pro jiná odvětví zemědělství. Toto nařízení by však mělo členským státům umožnit, aby po konzultaci s příslušnými zástupci zemědělců nebo s příslušnými mezioborovými organizacemi osvobodily hospodářské subjekty od povinnosti zahrnout do svých písemných smluv ukazatele, indexy nebo metody výpočtu konečné ceny nebo ustanovení o revizi, pokud lze účinků předvídatelnosti, transparentnosti a přenosu cen dosáhnout jinými prostředky nebo pokud by povinnost zahrnout tyto prvky do smluv nebyla vhodná nebo přiměřená z jiných opodstatněných důvodů.

(9) Aby se zohlednil vývoj na trhu a zároveň byla zachována účinná hospodářská soutěž na trhu s mlékem a mléčnými výrobky, je vhodné zvýšit množstevní omezení použitelná na objem syrového mléka, na který se vztahují společné smluvní jednání uznaných organizací producentů, vyjádřený jako procentní podíl celkové produkce Unie a celkových objemů vyprodukovaných a dodaných v členském státě.

(10) V zájmu zvýšení flexibility členských států a zjednodušení postupu uznávání organizací producentů, a tím i snížení transakčních nákladů a zvýšení efektivity, by příslušná pravidla měla umožnit jejich uznání na základě jediné žádosti týkající se více odvětví nebo produktů namísto jedné žádosti pro každé konkrétní odvětví, jak je v současné době požadováno, za předpokladu, že organizace producentů splňuje podmínky platné pro všechna konkrétní odvětví, pro která o uznání žádá. Kromě toho mohou producenti ekologických produktů využít stávající možnost pro zakládání a uznávání organizací producentů za účelem posílení jejich spolupráce. Kritéria pro uznávání organizací producentů a jejich stanovy by měly rovněž vyžadovat, aby organizace producentů byly vytvářeny z podnětu zemědělců produkujících zemědělské produkty získávané z půdy bez ohledu na to, zda se v rámci produkčních metod využívá půda nebo jiné pěstební substráty, například ve sklenících, nebo z chovu hospodářských zvířat, a aby byly řízeny v souladu s pravidly, která umožňují těmto členům organizace producentů demokratickou kontrolu jejich organizací a jejich rozhodnutí. Členské státy by rovněž měly mít možnost rozhodnout, že tuto demokratickou kontrolu mohou zemědělci provádět nejen přímo, ale také prostřednictvím svých sdružení, včetně sdružení ve formě družstev, za předpokladu, že tato sdružení jsou zemědělci řízena. To by nemělo bránit ostatním producentům, kteří nejsou zemědělci produkujícími zemědělské produkty získávané z půdy nebo z chovu hospodářských zvířat, jako jsou zpracovatelé první fáze, nebo neproducentům ve vstupu do organizací producentů.

(11) V zájmu podpory dalšího udržitelného rozvoje, který je jednou z klíčových zásad zakotvených ve Smlouvách a prioritním cílem politik Unie, a zajištění transparentnosti, stability a spravedlnosti obchodních vztahů mezi zemědělci a odběrateli v celém dodavatelském řetězci by měly mít členské státy možnost uznávat organizace producentů, které sledují konkrétní cíle tím, že v rámci svých obchodních metod používají nepovinné výrazy, jako jsou „spravedlivý“, „rovný“ nebo výrazy s významem rovnocenným těmto výrazům, a výraz „krátký dodavatelský řetězec“.

(12) Pro zajištění spravedlivé životní úrovně zemědělců, posílení jejich vyjednávací pozice vůči zpracovatelům a dalším účastníkům dodavatelského řetězce a spravedlivějšího rozdělení přidané hodnoty v dodavatelském řetězci by měla být možnost vyjednávat smluvní podmínky jménem členů pro část jejich produkce nebo pro veškerou jejich produkci rozšířena i na neuznané organizace producentů, včetně družstev nebo jiných rovnocenných právních forem uznaných vnitrostátním právem, pokud splňují kritéria uznání stanovená na úrovni Unie a podílejí se na činnostech stanovených v nařízení (EU) č. 1308/2013, včetně soustředění nabídky a uvádění produktů jejich členů na trh. S cílem zajistit rovné zacházení se členy uznaných a neuznaných organizací producentů by tato možnost měla podléhat příslušným omezením. Neuznané organizace producentů by zejména měly tohoto rozšíření využívat pouze za předpokladu, že podaly žádost o uznání členskému státu, a to do čtyř měsíců ode dne podání žádosti, nebo pokud v tomto období nepřijal tento členský stát žádné rozhodnutí, do pěti let ode dne podání jejich žádosti, ledaže členský stát mezitím uznání zamítne.

(13) Pro posílení vyjednávací pozice uznaných organizací producentů a zajištění udržitelného rozvoje zemědělské produkce by mělo být uznaným sdružením organizací producentů umožněno vyjednávat jménem svých členů smluvní podmínky, včetně ceny, pro produkty produkované těmito členy nebo jejich částí, a to i v případě, že tato sdružení ve skutečnosti žádnou hospodářskou činnost nevykonávají, pokud ji však vykonávají členové těchto sdružení organizací producentů. Tato možnost by měla být povolena s výhradou záruky, že organizace, které jsou členy těchto sdružení, nejsou zároveň členy jiného sdružení organizací producentů a že objem produktu, na který se činnost sdružení vztahuje, nepřesahuje 36 % celkové vnitrostátní produkce daného produktu v dotčeném členském státě. Dále pak aby byla zachována účinná hospodářská soutěž na trhu, nemělo by být uznaným sdružením organizací producentů umožněno sjednávat smluvní podmínky v případech, kdy tato sdružení zahrnují neuznané organizace producentů.

(14) Stanovy organizací producentů vyžadují, aby jejich členové u jakéhokoli produktu omezili své členství na jednu organizaci producentů, a to s cílem vytvořit pro organizaci producentů stabilitu, aby se zamezilo oportunistickému chování členů tím, že omezí jejich možnost volně umisťovat svá množství u různých organizací producentů, a aby byla zachována koherence v zastupování jejich členů. Zároveň by měl mít producent možnost být členem různých organizací producentů, pokud je dotčený produkt odlišným produktem zemědělského podniku. Je proto vhodné vyjasnit, že v řádně odůvodněných případech, kdy jsou produkty dostatečně odlišné, mimo jiné s ohledem na jejich specifické vlastnosti nebo diferencované zamýšlené konečné použití, je možné být členem několika organizací.

(15) S cílem zabránit kupujícím v tom, aby podkopávali vyjednávací pozici organizací producentů, by měly být stanoveny vhodné záruky, pokud jde o kontakty mezi kupujícími a členy těchto organizací producentů. Kupující sice mohou kontaktovat členy organizací producentů, ale navazování těchto kontaktů by nemělo narušovat cíle organizací producentů nebo soustředění nabídky a uvádění produktů na trh, zejména pokud jsou tyto přímé kontakty s členy organizací producentů využívány k obcházení společné strategie organizací producentů.

(16) Pro upevnění postavení producentů mléka, zejména posílením jejich organizací producentů, je vhodné sladit pravidla týkající se stanov organizací producentů a rozšířit uplatňování těchto pravidel na organizace producentů v odvětví mléka a mléčných výrobků, čímž se zlepší demokratické fungování a transparentnost.

(17) Při usnadňování dialogu mezi účastníky dodavatelského řetězce a při prosazování osvědčených postupů, transparentnosti trhů a stability a spravedlnosti obchodních vztahů mezi zemědělci a odběrateli v celém dodavatelském řetězci hrají důležitou roli mezioborové organizace. Je proto vhodné zahrnout podporu iniciativ zaměřených na začlenění nepovinných výrazů pro obchodní metody, jako jsou „spravedlivý“, „rovný“ nebo výrazy s významem rovnocenným těmto výrazům a výraz „krátký dodavatelský řetězec“, do seznamu cílů, které může uznávaná mezioborová organizace sledovat.

(18) Některé členské státy vyžadují, aby veškeré dodávky zemědělských produktů na jejich území byly podloženy písemnými smlouvami mezi příslušnými stranami. Pokud členské státy tuto možnost nevyužijí, zemědělci, organizace producentů nebo sdružení organizací producentů mohou požádat o použití písemných smluv. Vzhledem ke slabší vyjednávací pozici zemědělců a obavám z odvetných obchodních opatření ze strany kupujících však může být pro zemědělce a jejich sdružení obtížné takovou žádost podat. Aby se zvýšila důvěra, transparentnost a účinnost v rámci dodavatelského řetězce, měli by zemědělci, kteří pracují na samém počátku zemědělského a potravinového dodavatelského řetězce, a jejich sdružení, organizace producentů a sdružení organizací producentů využívat výhod plynoucích z používání písemných smluv. Písemné smlouvy by proto by měly být vyžadovány v případech, kdy dodávky zemědělských produktů uskutečňují zemědělci, kteří tyto produkty vyprodukovali z půdy, bez ohledu na to, zda se v rámci produkčních metod využívá půda nebo jiné pěstební substráty, například ve sklenících, nebo z chovu hospodářských zvířat ve svých zemědělských podnicích a pokud tyto primární zemědělské produkty zpracovávají. Dodávky těchto produktů uskutečněné sdruženími zemědělců, organizacemi producentů nebo sdruženími organizací producentů, které tyto produkty zpracovávají nebo je pro zemědělce uvádějí na trh, by měly být rovněž podloženy písemnou smlouvou.

(19) S cílem lépe zohlednit signály trhu a zlepšit přenos cen by měly mít členské státy možnost požadovat použití písemných smluv o dodávkách zemědělských produktů, včetně dodávek uskutečněných jakýmikoli jinými provozovateli v rámci potravinového dodavatelského řetězce nebo těmto provozovatelům a požadovat, aby kupující používali písemné návrhy na uzavření smlouvy o dodávkách zemědělských produktů.

(20) Ke zjednodušení a snížení transakčních nákladů by toto nařízení mělo zavést i určité odchylky od povinného používání písemných smluv nebo písemných návrhů na uzavření smlouvy a umožnit členským státům, aby určité dodávky z povinnosti používat písemné smlouvy nebo písemné návrhy na uzavření smlouvy vyňaly. Zemědělcům a jejich sdružením by však měla být ponechána právo požadovat používání písemných smluv nebo písemných návrhů na uzavření smlouvy v případech, kdy taková povinnost neexistuje. Pro zachování úlohy organizací producentů a družstev při prosazování kolektivních přístupů a maximalizaci přidané hodnoty pro jejich členy, a tím i posílení postavení zemědělců v rámci dodavatelského řetězce, by neměla být vyžadována písemná smlouva pro dodávky ze strany členů určené organizaci producentů nebo družstvu, pokud stanovy dané organizace producentů nebo družstva stanoví transparentní a předvídatelná pravidla pro přenos cen, s přihlédnutím k dopadu na výdělky zemědělců.

(21) Aby měly členské státy možnost zohlednit celostátní nebo regionální postupy, mělo by toto nařízení členským státům umožňovat, aby z povinnosti používat písemné smlouvy nebo písemné návrhy na uzavření smlouvy vyjmuly produkty, u nichž dochází k sezónním výkyvům nabídky nebo poptávky nebo které podléhají zkáze, jakož i produkty, u kterých se uplatňují zvláštní tradiční nebo obvyklé prodejní metody. Dále by členské státy měly mít možnost, aby po konzultaci s relevantními zástupci zemědělců nebo s příslušnými mezioborovými organizacemi vyjmuly z povinnosti mít písemné smlouvy nebo písemné návrhy na uzavření smlouvy některé produkty jiné než mléko a mléčné výrobky, pokud je účinků předvídatelnosti, transparentnosti a přenosu cen u dotčených produktů dosaženo jinými prostředky nebo pokud by ve vztahu k těmto produktům nebyla povinnost mít písemné smlouvy nebo písemné návrhy na uzavření smlouvy na tyto produkty vhodná nebo přiměřená z jiných opodstatněných důvodů. Tato možnost vyjmout některé produkty z povinnosti mít písemné smlouvy by měla zahrnovat rovněž možnost stanovit v případě některých produktů výjimky umožňující nepoužívat u nich určité povinné náležitosti těchto písemných smluv. Za účelem ochrany zemědělců by měly být jasně vymezeny případy, kdy lze tyto výjimky uplatnit.

(22) Mělo by být stanoveno povinné používání písemných smluv o dodávkách zemědělských produktů a základní podmínky jejich používání na úrovni Unie, a to při současném zajištění, že právo stran sjednávat všechny prvky smluv nebude omezeno nad rámec toho, co je nezbytně nutné. Členským státům by se však nemělo bránit v tom, aby přijímaly opatření pro boj proti nekalým obchodním praktikám v zemědělském a potravinovém řetězci, které mají negativní dopad na životní úroveň zemědělského obyvatelstva, pokud jsou tato opatření vhodná a přiměřená pro dosažení sledovaného cíle a jsou kompatibilní se směrnicí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/633 ([8]), včetně článku 9 uvedené směrnice.

(23) Členské státy by s cílem podpořit strany v dosažení smírného řešení sporů týkajících se uzavření nebo revize písemné smlouvy měly zajistit, aby byly stranám k dispozici mediace nebo srovnatelné mechanismy. Tyto mechanismy by mohly zahrnovat stávající mechanismy nebo nové mechanismy, které jsou za tímto účelem zavedeny. Mohou mezi ně patřit mimo jiné organizace zastupující zemědělce, mezioborové organizace, akreditované soukromé mediační služby nebo jiné nezávislé subjekty pro řešení sporů. Tyto mechanismy by měly být nestranné a jejich využití smluvními stranami by mělo být dobrovolné. Členské státy by měly informovat Komisi o mechanismech zavedených na jejich území.

([8]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/633 ze dne 17. dubna 2019 o nekalých obchodních praktikách mezi podniky v zemědělském a potravinovém řetězci (Úř. věst. L 111, 25.4.2019, s. 59, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/633/oj).

(24) V zájmu usnadnění fungování mechanismů přenosu cen, kdy se konečná cena splatná za dodávku zemědělských produktů vypočítává kombinací různých faktorů stanovených ve smlouvě, by tyto faktory měly zahrnovat objektivní ukazatele, indexy nebo metody výpočtu, které jsou pro strany snadno pochopitelné. Aby zemědělci nebyli nuceni systematicky prodávat za ceny pod svými produkčními náklady, měly by ukazatele, indexy a metody výpočtu konečné ceny odrážet změny tržních podmínek a změny v relevantních prvcích produkčních nákladů na dodávané zemědělské produkty, které mají dopad na výdělky zemědělců.

(25) Vzhledem ke zranitelné vyjednávací pozici zemědělců a jejich organizací, nedávným případům značné volatility nákladů na zemědělské vstupy a tržních cen a potřebě účinnějšího přenosu cen v rámci dodavatelského řetězce by měly smlouvy v odvětví mléka a mléčných výrobků s dobou trvání delší než šest měsíců a smlouvy v ostatních zemědělských odvětvích s dobou trvání delší než dvanáct měsíců obsahovat ustanovení o revizi, které mohou uplatnit zemědělci nebo jejich organizace, například v případě nepředvídané okolnosti, jako jsou extrémní povětrnostní jevy, výskyt nákaz zvířat, geopolitické napětí nebo jakékoli jiné důvody. Takové ustanovení by mělo zemědělcům umožnit kdykoli po uplynutí prvních šesti nebo, podle okolností, dvanácti měsíců požádat o revizi prvků smlouvy a umožnit jim, aby smlouvu ukončili, není-li možné dosáhnout dohody. Tím by však nemělo být dotčeno právo stran sjednávat jiné možnosti revize smlouvy.

(26) Aby se zvýšila transparentnost smluv a přispělo ke spravedlivějším obchodním praktikám, měly by mít členské státy možnost požadovat registraci písemných smluv o dodávkách zemědělských produktů.

(27) Některé iniciativy v oblasti vertikální a horizontální spolupráce týkající se zemědělských a potravinářských produktů, jejichž cílem je uplatňovat požadavky, které jsou přísnější než povinné požadavky, mohou mít pozitivní dopad na cíl společné zemědělské politiky, kterým je zajistit odpovídající životní úroveň zemědělského obyvatelstva, a na cíl zajistit udržitelný rozvoj Unie. Proto by se na tyto iniciativy v určitých případech neměl vztahovat čl. 101 odst. 1 Smlouvy o fungování EU.

(28) V obdobích závažné nerovnováhy na trhu mohou určité kategorie kolektivních opatření soukromých hospodářských subjektů přispět ke stabilizaci dotčených odvětví. Tato kolektivní opatření soukromých hospodářských subjektů by mohla spočívat například ve stažení jejich produktů z trhu nebo v jejich bezplatné distribuci, včetně darování dobročinným organizacím. S cílem zajistit, aby soukromé hospodářské subjekty měly k provádění těchto opatření potřebné zdroje, by měla mít Komise možnost na podporu těchto opatření poskytnout zdroje Unie ze zemědělské rezervy. Členské státy by rovněž měly mít možnost bezodkladně přidělit další vnitrostátní zdroje.

(29) Ve svém sdělení ze dne 19. února 2025 nazvaném „Vize pro zemědělství a potraviny“ Komise připomíná, že chov hospodářských zvířat je důležitou součástí odvětví zemědělství Unie, její konkurenceschopnosti a soudržnosti. Udržitelné systémy chovu hospodářských zvířat mají zásadní význam pro hospodářství Unie, životaschopnost venkovských oblastí a ochranu životního prostředí a venkovské krajiny. Odvětví chovu hospodářských zvířat v Unii je obzvláště zranitelné vůči různým otřesům a celosvětové konkurenci a musí splňovat přísné výrobní normy, které nejsou vždy trhem odměňovány. V této souvislosti je třeba uznat v zájmu jak výrobců, tak spotřebitelů v Unii přirozené složení masa a masných výrobků. Výrazy související s masem mají často kulturní a historický význam. Je tudíž vhodné chránit výrazy související s masem, aby se zvýšila transparentnost na vnitřním trhu, pokud jde o složení potravin a jejich výživový obsah, a zajistilo, že spotřebitelé mohou přijímat informovaná rozhodnutí. Toto vyjasnění je důležité zejména pro ty spotřebitele, kteří hledají specifický výživový obsah, který je tradičně spojován s masnými výrobky. Pro účely nařízení (EU) č. 1308/2013 a v oblasti jeho působnosti by se proto „masem“ měly rozumět jedlé části zvířat.

(30) Kromě toho, pokud jde o zemědělské produkty uvedené v příloze I Smlouvy o fungování EU a potravinářské produkty, které v této příloze uvedeny nejsou, měly by být některé výrazy vyhrazeny pro produkty získávané z masa, aniž jsou dotčeny technologické postupy používané při produkci, jejichž cílem není zcela nebo částečně nahradit maso nebo jakoukoli masnou složku, nebo pro produkty s názvem, v němž jsou tyto výrazy použity ve spojení se slovem nebo slovy k označení živočišného druhu, z něhož zemědělský produkt pochází, aniž je dotčeno použití těchto výrazů pro produkty rybolovu a akvakultury, jak jsou definovány v legislativních aktech Unie o společné organizaci trhů s produkty rybolovu a akvakultury. Aby se zohlednilo, že existují určité produkty, které nejsou získány z masa a jejichž přesná povaha je zřejmá díky zavedenému dlouhodobému používání a pro spotřebitele nezpůsobuje žádné možné nejasnosti, mělo by být v čl. 78 odst. 3 nařízení (EU) č. 1308/2013 doplněno zmocnění Komise k vypracování seznamu názvů, které by bylo povoleno používat samostatně nebo ve spojení s jinými slovy označujícími název masa, přičemž se v tomto seznamu zohlední způsob, jakým jsou výrazy používány v různých jazycích.

(31) Aby mohli pěstitelé cukrové řepy využívat výhod větší smluvní jasnosti a aby byl zajištěn harmonizovaný smluvní rámec a zároveň zohledněna specifičnost odvětví cukrové řepy, měly by být nákupní podmínky ve smlouvách o dodávkách cukrové řepy sladěny s podmínkami pro používání písemných smluv v jiných zemědělských odvětvích.

(32) Nařízení (EU) č. 1308/2013 by proto mělo být odpovídajícím způsobem změněno.

(33) V zájmu posílení postavení zemědělců v potravinovém řetězci by měla být změněna určitá ustanovení nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2115, pokud jde o typy intervencí, které existují v určitých od ([9]) větvích. Cílem těchto změn je podnítit zemědělce, aby se stali nebo zůstali členy organizací producentů nebo sdružení organizací producentů uznaných podle nařízení (EU) č. 1308/2013, a to s ohledem na pozitivní úlohu, kterou organizace producentů a sdružení organizací producentů hrají při posilování vyjednávací síly producentů. Kromě toho by se v zájmu zajištění účinnější a cílenější podpory organizací producentů prostřednictvím strategických plánů vypracovaných členskými státy v rámci společné zemědělské politiky (dále jen „strategické plány SZP“) měla stanovit možnost zvýšit finanční podporu Unie na operační programy v určitých odvětvích.

(34) V některých členských státech zůstává hodnota produkce ovoce a zeleniny uváděné na trh organizacemi producentů v porovnání s celkovou hodnotou produkce ovoce a zeleniny hluboko pod průměrem Unie. Z dostupných finančních pobídek mohou členské státy již nyní poskytovat vnitrostátní finanční podporu podle článku 53 nařízení (EU) 2021/2115 organizacím producentů nacházejícím se v určitých regionech, kde se stupeň organizovanosti producentů pohybuje výrazně pod průměrem Unie. S cílem zvýšit konkurenceschopnost, posílit postavení zemědělců v hodnotovém řetězci a zřídit nové organizace producentů by měla být organizacím producentů v členských státech, v nichž je stupeň organizovanosti producentů po dobu tří po sobě následujících let, které předcházejí provádění příslušného operačního programu, nižší než 10 %, poskytnuta finanční pobídka spočívající ve zvýšení finanční podpory Unie o 10 %.

([9]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2115 ze dne 2. prosince 2021, kterým se stanoví pravidla podpory pro strategické plány, jež mají být vypracovány členskými státy v rámci společné zemědělské politiky (strategické plány SZP) a financovány Evropským zemědělským záručním fondem (EZZF) a Evropským zemědělským fondem pro rozvoj venkova (EZFRV), a kterým se zrušují nařízení (EU) č. 1305/2013 a (EU) č. 1307/2013 (Úř. věst. L 435, 6.12.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2115/oj).

(35) Pro usnadnění generační výměny v odvětví zemědělství a na podporu vstupu nových členů do organizací producentů v odvětví ovoce a zeleniny a v ostatních odvětvích, jak je uvedeno v čl. 42 písm. f) nařízení (EU) 2021/2115, by měla být mladým zemědělcům a novým zemědělcům, kteří vstoupí do organizace producentů uznané podle nařízení (EU) č. 1308/2013, poskytnuta pobídka. Proto by mělo být umožněno zvýšit finanční podporu Unie o 20 procentních bodů na výdaje spojené s investicemi provedenými v podnicích mladých zemědělců nebo nových zemědělců, kteří se poprvé stanou členy uznané organizace producentů.

(36) Vzhledem k opakovanému výskytu nepříznivých povětrnostních jevů, přírodních katastrof a napadení plodin chorobami nebo škůdci v posledních letech se ukázalo, že je pro organizace producentů a sdružení organizací producentů užitečné, aby měly možnost přesměrovat finanční prostředky, včetně finanční podpory Unie v rámci operačního fondu, na intervence potřebné k řešení následků těchto jevů. Je proto nezbytné stanovit možnost, aby se za určitých podmínek zvýšila finanční podpora Unie stanovená v čl. 52 odst. 1, článku 62, čl. 65 odst. 1 a článku 68 nařízení (EU) 2021/2115 z 50 % na 70 % skutečně vynaložených nákladů.

(37) S cílem podpořit zavádění typů intervencí v ostatních odvětvích uvedených v čl. 42 písm. f) nařízení (EU) 2021/2115 by měly mít členské státy od 1. ledna 2025 umožněnu větší flexibilitu při úpravách přidělení finančních prostředků těmto odvětvím. Členské státy by proto měly mít možnost využít až 6 % svých přídělů na přímé platby, a to po posouzení důsledků pro úroveň podpory příjmu.

(38) Nařízení (EU) 2021/2115 by proto mělo být odpovídajícím způsobem změněno.

(39) S cílem zajistit, aby zdroje Unie ze zemědělské rezervy mohly být poskytnuty členským státům na podporu kolektivních opatření soukromých hospodářských subjektů v obdobích závažné nerovnováhy na trhu, by měla být možnost použití zemědělské rezervy rozšířena na podporu kolektivních opatření, pokud Komise rozhodne, že se na tato opatření nevztahují pravidla hospodářské soutěže.

(40) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2116 ([10]) by proto mělo být odpovídajícím způsobem změněno.

(41) S cílem poskytnout hospodářským subjektům na trhu potřebný čas na přizpůsobení a umožnit Komisi, aby posoudila stávající vnitrostátní systémy a postupy, by mělo být uplatňování pravidel týkajících se vyhrazení nepovinných výrazů „spravedlivý“ a „rovný“ a výrazů s významem rovnocenným těmto výrazům a výrazu „krátké dodavatelské řetězce“ odloženo o dva roky od vstupu tohoto nařízení v platnost. Aby mohly hospodářské subjekty přizpůsobit své smluvní vztahy novým pravidlům pro písemné smlouvy a aby organizace producentů v odvětví mléka mohly upravit své stanovy, mělo by obdobně být uplatňování těchto pravidel odloženo o 2 roky ode dne vstupu tohoto nařízení v platnost. Aby mohly hospodářské subjekty na trhu přizpůsobit a upravit své strategie uvádění na trh, mělo by být uplatňování definic a vyhrazených označení pro maso a masné výrobky odloženo o tři roky od vstupu tohoto nařízení v platnost. Produkty, které byly vyprodukovány nebo dovezeny v souladu s pravidly platnými přede dnem, od kterého se začnou používat nová pravidla, by však mohly být nadále uváděny na trh po dobu nejvýše šesti let od vstupu tohoto nařízení v platnost, nebo do dne vyčerpání zásob, podle toho, co nastane dříve,

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

([10]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2116 ze dne 2. prosince 2021 o financování, řízení a monitorování společné zemědělské politiky a zrušení nařízení (EU) č. 1306/2013 (Úř. věst. L 435, 6.12.2021, s. 187, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2116/oj).

Článek 1

Změny nařízení (EU) č. 1308/2013

Nařízení (EU) č. 1308/2013 se mění takto:

1) V čl. 75 odst. 3 se písmeno j) nahrazuje tímto:

„j) místo hospodaření nebo původu;“.

2) Článek 78 se mění takto:

a) odstavec 1 se mění takto:

i) písmeno a) se nahrazuje tímto:

„a) všechna odvětví, ve kterých se produkují jedlé části zvířat, zejména hovězí a telecí maso, vepřové maso, skopové, kozí a drůbeží maso.“;

ii) písmeno d) se zrušuje;

b) v odstavci 3 se doplňuje nový pododstavec, který zní:

„Pokud jde o přílohu VII část Ia bod 3, je Komisi rovněž svěřena pravomoc přijímat v souladu s článkem 227 akty v přenesené pravomoci, jimiž se doplňuje toto nařízení stanovením odchylek umožňujících používání označení vyhrazených pro výrobky získávané z masa, pro jiné výrobky, jejichž přesná povaha je zřejmá z důvodu zavedeného dlouhodobého používání a pro spotřebitele nezpůsobuje žádné možné nejasnosti.“

3) V části II hlavě II kapitole I oddíle 1 se vkládá nový pododdíl, který zní:

„Pododdíl 3a

Používání nepovinných výrazů pro produkty ve všech odvětvích uvedených v čl. 1 odst. 2

Článek 88a

Nepovinné výrazy pro obchodní metody

1. Výrazy ‚spravedlivý‘ nebo ‚rovný‘ nebo výrazy, které mají význam rovnocenný těmto výrazům, mohou být používány, a to samostatně nebo ve spojení s jinými výrazy, na etiketě, v obchodní úpravě, reklamních materiálech nebo obchodní dokumentaci produktu uváděného na trh z odvětví uvedených v čl. 1 odst. 2 za předpokladu, že tyto výrazy slouží k informování kupujících o stávajících metodách organizace produkce, distribuce nebo uvádění na trh a že mají zajistit alespoň:

a) stabilitu, mimo jiné prostřednictvím smluv mezi producenty a kupujícími, a transparentnost vztahů mezi zemědělci a odběrateli v rámci dodavatelského řetězce a transparentnost informací o zúčastněných zemědělcích;

b) cenu produktu, kterou zúčastnění zemědělci považují za spravedlivou a rentabilní

c) společné iniciativy sledující jeden nebo více cílů OSN v oblasti udržitelného rozvoje, které přispívají zejména k rozvoji venkovských komunit, a to zejména podporou demokraticky řízených kolektivních organizací sdružujících zemědělce.

Pro účely prvního pododstavce písm. b) může cena zohledňovat relevantní dostupné údaje o produkčních nákladech;

2. Pojem ‚krátký dodavatelský řetězec' může být používán, a to samostatně nebo ve spojení s jinými výrazy, na etiketě, v obchodní úpravě, v reklamních materiálech nebo v obchodní dokumentaci produktu uváděného na trh z odvětví uvedených v čl. 1 odst. 2, za předpokladu, že spotřebitelé mohou snadno identifikovat zemědělské podniky zúčastněných zemědělců, v nichž byla surovina vyprodukována, nebo že tento výraz slouží k informování kupujících o stávajících metodách organizace produkce, distribuce nebo uvádění na trh, které zajišťují:

a) přímé spojení mezi zemědělcem a konečným spotřebitelem produktu, případně s jedním zprostředkovatelem, je-li jeho zapojení do řetězce vhodné, nebo

b) úzké spojení mezi zemědělcem a konečným spotřebitelem produktu s omezeným počtem zprostředkovatelů. kdy zemědělec, zprostředkovatel a konečný spotřebitel produktu jsou ve vzájemné zeměpisné blízkosti.

3. Komise je zmocněna přijímat v souladu s článkem 227 akty v přenesené pravomoci, kterými se mění toto nařízení doplněním odstavce 1 tohoto článku o výrazy, které jsou rovnocenné výrazům ‚spravedlivý' nebo ‚rovný', pokud se tyto rovnocenné výrazy používají na trhu k informování kupujících o obchodních metodách uvedených v odst. 1 tohoto článku, a kterými se doplňuje toto nařízení stanovením dodatečných pravidel nebo upřesněním podmínek pro použití odstavců 1 a 2 tohoto článku s přihlédnutím k relevantním mezinárodním normám a souvisejícím režimům certifikace kvality.

4. Členské státy mohou přijmout nebo ponechat v platnosti vnitrostátní pravidla, která stanoví dodatečné podmínky k podmínkám uvedeným v odst. 1 písm. a), b) a c) a v odst. 2 písm. a) a b), pokud jde o používání výrazů uvedených v odstavcích 1 a 2. Tato pravidla nezakazují, neomezují ani nevylučují používání výrazů uvedených v odstavcích 1 a 2 pro produkty, které jsou legálně vyprodukovány nebo uvedeny na trh v jiném členském státě za podmínek uvedených v odstavcích 1 a 2.

5. Tímto článkem nejsou dotčena pravidla stanovená v nařízení (EU) č. 1169/2011."

4) Článek 148 se nahrazuje tímto:

„Článek 148

Smluvní vztahy v odvětví mléka a mléčných výrobků

1. Dodávky mléka a mléčných výrobků v Unii od zemědělců, včetně sdružení zemědělců, nebo organizací producentů nebo sdružení organizací producentů zpracovatelům, odběratelům, distributorům nebo maloobchodníkům musí být podloženy písemnou smlouvou mezi těmito stranami.

Povinnost stanovená v prvním pododstavci se týká pouze:

a) zemědělců, kteří ve svém zemědělském podniku produkují syrové mléko nebo zpracovávají syrové mléko vyprodukované v jejich zemědělských podnicích na mléko a mléčné výrobky;

b) sdružení zemědělců, organizací producentů nebo sdružení organizací producentů, které zpracovávají nebo uvádějí na trh produkty uvedené v písmenu a).

Tato písemná smlouva musí splňovat podmínky stanovené v odstavcích 4 a 8.

Po konzultaci s relevantními zástupci zemědělců nebo s mezioborovými organizacemi uznanými v souladu s čl. 163 odst. 1 mohou členské státy rozhodnout, že zahrnutí ukazatelů, indexů nebo metod výpočtu konečné ceny uvedených v odst. 4 písm. c) bodě i) druhé odrážce tohoto článku není povinné a že se na dodávku nevztahují požadavky uvedené v odst. 4 písm. c) bodě iii) týkající se ustanovení o revizi, pokud lze u dotčeného mléka nebo mléčných výrobků jinak dosáhnout účinků předvídatelnosti, transparentnosti a přenosu cen, nebo pokud by ve vztahu k těmto produktům nebyla povinnost zahrnout prvky uvedené v odst. 4 písm. c) bodě i) druhé odrážce tohoto článku a odst. 4 písm. c) bodě iii) tohoto článku týkající se ustanovení o revizi vhodná nebo přiměřená z jiných opodstatněných důvodů.

Pro účely tohoto článku se ‚odběratelem' rozumí podnik, který převáží syrové mléko od zemědělce nebo jiného odběratele ke zpracovateli syrového mléka nebo k jinému odběrateli, přičemž vlastnictví syrového mléka je v každém případě převáděno.

2. Členské státy mohou rovněž rozhodnout, že:

a) dodávka mléka a mléčných výrobků od hospodářských subjektů, na které se nevztahuje odstavec 1, nebo určená těmto hospodářským subjektům musí být podložena písemnou smlouvou;

b) písemný návrh na uzavření smlouvy o dodávkách mléka a mléčných výrobků je povinný.

Pokud jde o písemné návrhy na uzavření smlouvy podle prvního pododstavce písmene b) tohoto odstavce, může dotčený členský stát rozhodnout, že tento návrh předloží buď první kupující mléka a mléčných výrobků, nebo zemědělec, včetně sdružení zemědělců, nebo organizace producentů nebo sdružení organizací producentů.

Smlouva podle písmene a) prvního pododstavce tohoto odstavce nebo návrh na uzavření smlouvy podle písmene b) prvního pododstavce tohoto odstavce musí splňovat podmínky stanovené v odstavcích 4 a 8.

3. Členské státy zajistí, aby byla smluvním stranám k dispozici mediace nebo srovnatelné mechanismy, včetně stávajících mechanismů. Tyto mechanismy musí být pro smluvní strany dobrovolné a nestranné, aby se daly použít na případy, kdy neexistuje vzájemně přijatelná smlouva podle odstavců 1 a 2, nebo, pokud existuje smlouva podle odstavců 1 a 2, na revizi takové smlouvy. Součástí těchto mechanismů mohou být zástupci organizací zemědělců.

Členské státy informují Komisi o mechanismech uvedených v prvním pododstavci tohoto odstavce, které jsou na jejich území k dispozici.

4. Smlouva nebo návrh na uzavření smlouvy podle odstavců 1 a 2:

a) se uzavře nebo předloží před dodávkou,

b) je v písemné formě, a to i v elektronické podobě, a

c) obsahuje zejména tyto náležitosti:

i) cenu splatnou za dodávku, která je:

— stálá a stanovená ve smlouvě nebo

— vypočtena kombinací různých faktorů stanovených ve smlouvě, jež zahrnují objektivní ukazatele, indexy nebo metody výpočtu konečné ceny, které jsou snadno dostupné a srozumitelné a odrážejí změny v tržních podmínkách a změny relevantních prvků produkčních nákladů, které mají dopad na výdělky zemědělců, dodaná množství a jakost nebo složení dodaného mléka nebo mléčných výrobků; za tímto účelem mohou členské státy stanovit ukazatele pro použití ve smlouvách v souladu s objektivními kritérii založenými na studiích provedených v oblasti produkce a potravinového řetězce nebo s přihlédnutím k objektivním údajům ze zdrojů, jako jsou mezioborové organizace, Středisko EU pro sledování zemědělsko-potravinového řetězce nebo jakékoli relevantní objektivní dostupné údaje; smluvní strany mohou volně odkazovat na tyto ukazatele nebo jiné ukazatele. Členské státy mohou zveřejnit tyto ukazatele online.

ii) objem syrového mléka nebo jakost a složení dodaného mléka nebo mléčných výrobků a časový rozvrh těchto dodávek;

iii) dobu trvání smlouvy, která může být na dobu určitou, nebo na dobu neurčitou s ustanovením pro ukončení smlouvy, a v případě smlouvy s minimální dobou trvání delší než šest měsíců revizní doložku, kterou může uplatnit zemědělec, včetně sdružení zemědělců, nebo organizace producentů nebo sdružení organizací producentů;

iv) podrobné údaje o dobách splatnosti a postupech, včetně uplatňování případných snížení dohodnutých mezi stranami;

v) opatření týkající se odběru či dodávání mléka nebo mléčných výrobků a

vi) pravidla použitelná v případě vyšší moci.

5. Odchylně od odstavců 1 a 2 se písemná smlouva nebo písemný návrh na uzavření smlouvy nevyžaduje v následujících případech:

a) mléko nebo dotčené mléčné výrobky dodává člen organizace producentů nebo družstva organizaci producentů nebo družstvu, jehož je členem, za předpokladu, že stanovy této organizace producentů nebo družstva nebo pravidla a rozhodnutí v nich uvedená nebo z nich vyplývající stanoví transparentní a demokraticky stanovená a předem známá pravidla pro metody stanovení ceny mléka nebo mléčných výrobků dodávaných jejich členy, s přihlédnutím k dopadu na výdělky zemědělců, a pro doby splatnosti a platební postupy;

b) dodávka probíhá bezplatně nebo v rámci likvidace mléka nebo mléčných výrobků, které již nejsou vhodné k prodeji.

6. Členské státy mohou rozhodnout, že písemná smlouva nebo písemný návrh na uzavření smlouvy se nevyžaduje v jednom nebo více následujících případech:

a) první kupující mléka nebo mléčných výrobků je mikropodnik nebo malý podnik ve smyslu doporučení 2003/361/ES;

b) celková hodnota dodávky nebo dodávek dohodnutá stranami nepřesahuje maximální limit stanovený dotčeným členským státem, který nesmí být vyšší než 10 000 EUR;

c) uzavření smlouvy a platba za mléko nebo mléčné výrobky probíhají v okamžiku dodávky;

d) dodávka se týká mléka nebo mléčných výrobků, u nichž dochází k sezónním výkyvům nabídky nebo poptávky nebo které podléhají zkáze; nebo

e) dodávka se týká mléka nebo mléčných výrobků, u kterých se uplatňují tradiční nebo obvyklé prodejní metody.

7. V případech, kdy se podle odst. 5 písm. b) nebo odstavce 6 nevyžaduje písemná smlouva nebo písemný návrh na uzavření smlouvy, může zemědělec, včetně sdružení zemědělců, nebo organizace producentů nebo sdružení organizací producentů požadovat, aby dodávka mléka nebo mléčných výrobků zpracovateli, distributorovi, maloobchodníkovi nebo odběrateli byla podložena písemnou smlouvou mezi stranami nebo písemným návrhem na uzavření smlouvy. Tato smlouva nebo návrh na uzavření smlouvy musí splňovat podmínky stanovené v odstavci 4 a odst. 8 prvním pododstavci.

8. Všechny náležitosti smluv o dodávkách mléka nebo mléčných výrobků uzavřených mezi zemědělci, včetně sdružení zemědělců, nebo organizacemi producentů nebo sdruženími organizací producentů a odběrateli, zpracovateli, distributory nebo maloobchodníky, včetně náležitostí a jejich složek uvedených v odst. 4 písm. c), jsou volně sjednány mezi stranami.

Členské státy mohou stanovit jednu nebo více z těchto možností:

a) v souvislosti s písemnými smlouvami uvedenými v odstavci 1:

   i) povinnost stran dohodnout se na vazbě mezi určitým dodaným množstvím mléka nebo mléčných výrobků a cenou za tuto dodávku;

   ii) minimální dobu trvání, která musí být alespoň šest měsíců a nesmí narušovat řádné fungování vnitřního trhu;

b) v případě písemných návrhů na uzavření smlouvy uvedených v odst. 2 prvním pododstavci písm. b) povinnost, aby písemný návrh na uzavření smlouvy obsahoval minimální dobu trvání smlouvy stanovenou vnitrostátními právními předpisy, která musí být alespoň šest měsíců a nesmí narušovat řádné fungování vnitřního trhu.

   Zemědělci, včetně sdružení zemědělců, nebo organizace producentů nebo sdružení organizací producentů mohou minimální dobu trvání stanovenou členskými státy podle druhého pododstavce písemně odmítnout.

9. Členské státy mohou požadovat, aby kupující mléka nebo mléčných výrobků na dodávku mléka nebo dotčených mléčných výrobků od zemědělce, včetně sdružení zemědělců, nebo od organizace producentů nebo sdružení organizací producentů k odběrateli, zpracovateli, distributorovi nebo maloobchodníkovi na jejich území zaevidoval písemné smlouvy uvedené v odstavci 1.

10. Členské státy, které využívají možnosti uvedené v odstavcích 1, 2, 6, 8 a 9, informují Komisi o způsobu uplatňování těchto možností.

11. Komise může přijmout prováděcí akty, které stanoví opatření nezbytná pro jednotné uplatňování odstavců 4 a 5 tohoto článku a opatření týkající se oznámení, která mají členské státy učinit v souladu s odstavcem 10 tohoto článku. Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 229 odst. 2.“.

5) V čl. 149 odst. 2 se písmeno c) nahrazuje tímto:

„c) pokud jsou pro danou organizaci producentů splněny všechny následující podmínky:

i) objem syrového mléka, kterého se uvedená jednání týkají, nepřesahuje 7 % celkové produkce v Unii;

ii) objem syrového mléka, kterého se uvedená jednání týkají a který je vyprodukován v kterémkoli členském státě, nepřesahuje 36 % celkové vnitrostátní produkce tohoto členského státu a

iii) objem syrového mléka, kterého se uvedená jednání týkají a který je dodáván v kterémkoli členském státě, nepřesahuje 36 % celkové vnitrostátní produkce tohoto členského státu;“.

6) Článek 152 se mění takto:

a) odstavec 1 se mění takto:

i) písmeno a) se nahrazuje tímto:

„a) založili producenti v konkrétním odvětví uvedeném v čl. 1 odst. 2 a řídí zemědělci, kteří jsou jejími členy a produkují zemědělské produkty získávané z půdy nebo z chovu hospodářských zvířat, v souladu s čl. 153 odst. 2 písm. c)“; uznání může být uděleno pro jedno nebo více konkrétních odvětví uvedených v čl. 1 odst. 2, pokud organizace producentů splňuje podmínky pro uznání pro všechna tato odvětví.

Členské státy mohou rozhodnout, že kontrolu prováděnou zemědělci, kteří jsou členy sdružení zemědělců, podle tohoto písmene mohou provádět sdružení zemědělců, kteří produkují zemědělské produkty získávané z půdy nebo z chovu hospodářských zvířat, pokud jsou tato sdružení ovládána těmito zemědělci.“;

ii) v písmeni b) se návětí nahrazuje tímto:

„b) byly vytvořeny z podnětu zemědělců, kteří produkují zemědělské produkty získávané z půdy nebo z chovu hospodářských zvířat a provádějí alespoň jednu z těchto činností:“;

iii) písmeno c) iv) se nahrazuje tímto:

„vi) podpora a poskytování technické pomoci při používání norem produkce, zvyšování jakosti produktů, vývoj produktů s chráněným označením původu, chráněným zeměpisným označením nebo vnitrostátní značkou jakosti a provádění iniciativ na podporu krátkých dodavatelských řetězců nebo používání nepovinných výrazů uvedených v článku 88a;“

b) v odstavci 1a se první pododstavec nahrazuje tímto:

„1a. Odchylně od čl. 101 odst. 1 Smlouvy o fungování EU může organizace producentů uznaná podle odstavce 1 tohoto článku nebo organizace producentů, včetně družstva, nebo jakákoli jiná rovnocenná právní forma registrovaná v souladu s vnitrostátním právem, která o uznání požádala a nebyla dosud členským státem uznána jako organizace producentů, splňuje-li požadavky stanovené v odstavci 1 tohoto článku a v článku 154 tohoto nařízení, plánovat produkci zemědělských produktů, optimalizovat jejich produkční náklady, umisťovat je na trh a sjednávat smlouvy na dodávky zemědělských produktů jménem svých členů pro veškerou produkci nebo její část. Tato organizace producentů může využít této odchylky ve lhůtě stanovené v čl. 154 odst. 4 písm. a) tohoto nařízení, nebo pokud členský stát nepřijme rozhodnutí o žádosti o uznání do konce této lhůty, ve lhůtě pěti let ode dne podání žádosti o uznání, pokud dotčený členský stát nerozhodl o jejím zamítnutí.“;

c) v odstavci 1b se za první pododstavec vkládá nový pododstavec, který zní:

„Pokud sdružení organizací producentů uznané podle čl. 156 odst. 1 nesplňuje podmínky stanovené v odst. 1a druhém pododstavci písm. a) a b) tohoto článku, avšak jeho členové tyto podmínky splňují, může rovněž vykonávat činnosti uvedené v odst. 1a prvním pododstavci tohoto článku, pokud:

a) jeho členové byli uznáni v souladu s odstavcem 1 tohoto článku;

b) jeho členové nejsou členy jiného uznaného sdružení organizací producentů, pokud jde o produkty, na něž se vztahují činnosti uvedené v odst. 1a prvním pododstavci tohoto článku, a

c) objem produktu, kterých se týkají činnosti uvedené v odst. 1a prvním pododstavci tohoto článku, nepřesahuje 36 % celkové vnitrostátní produkce daného produktu v dotčeném členském státě.“

7) Článek 153 se mění takto:

a) v odstavci 1 se písmeno b) nahrazuje tímto:

„b) byli členy pouze jedné organizace producentů, pokud jde o určitý produkt jejich podniku, přičemž určitým produktem se rozumí produkty, které jsou dostatečně odlišné, zejména na základě jejich vlastností nebo zamýšleného konečného použití;

členské státy však v řádně odůvodněných případech mohou dovolit odchylku od tohoto požadavku, pokud členové organizace producentů mají dvě různé produkční jednotky nacházející se v různých zeměpisných oblastech.“;

b) v odstavci 2 se písmeno c) nahrazuje tímto:

„c) pravidla umožňující zemědělcům, kteří jsou jejími členy a produkují zemědělské produkty získávané z půdy nebo z chovu hospodářských zvířat, demokratickou kontrolu jejich organizace a jejích rozhodnutí a také jejího účetnictví a rozpočtu;“

c) odstavec 2a se nahrazuje tímto:

„2a. Stanovy organizace producentů mohou stanovit možnost, aby členové byli v přímém kontaktu s kupujícími, pokud tyto přímé kontakty neohrozí cíle sledované organizací producentů včetně soustředění nabídky a uvádění produktů organizace producentů na trh. Soustředění nabídky a uvádění produktů na trh se považují za zajištěné, pokud organizace producentů vyjedná a určí podstatné prvky prodeje, jako jsou cena, jakost a objem. Stanovy organizace producentů, která umožňuje přímý kontakt mezi členem a kupujícím, mohou zahrnovat vnitřní kontrolní a preventivní mechanismy, aby se zabránilo tomu, že takový kontakt bude mít negativní dopady na cíle organizace producentů, včetně soustředění nabídky.“;

d) odstavec 3 se zrušuje.

8) V čl. 157 odst. 1 písm. c) se vkládá nový bod, který zní:

„xvii) podpora používání nepovinných výrazů uvedených v článku 88a.“

9) Článek 168 se nahrazuje tímto:

„Článek 168

Smluvní vztahy

1. Dodávky zemědělských produktů z odvětví uvedených v čl. 1 odst. 2, s výjimkou mléka a mléčných výrobků a cukru, od zemědělců, včetně sdružení zemědělců, nebo organizací producentů nebo sdružení organizací producentů zpracovatelům, distributorům nebo maloobchodníkům v Unii musí být podloženy písemnou smlouvou mezi příslušnými stranami.

Povinnost uvedená v prvním pododstavci se vztahuje pouze na:

a) zemědělce, kteří produkují zemědělské produkty získávané z půdy nebo z chovu hospodářských zvířat nebo zpracovávají tyto produkty, které byly vyprodukovány v jejich podnicích, nebo

b) sdružení zemědělců, organizace producentů nebo sdružení organizací producentů, které zpracovávají nebo uvádějí na trh produkty uvedené v písmenu a).

Tato písemná smlouva musí splňovat podmínky stanovené v odstavcích 4 a 8.

2. Členské státy mohou rovněž rozhodnout, že:

a) dodávka zemědělských produktů hospodářskými subjekty, na které se nevztahuje odstavec 1, nebo těmto hospodářským subjektům musí být podložena písemnou smlouvou,

b) písemný návrh na uzavření smlouvy o dodávkách zemědělských produktů je povinný.

Pokud jde o písemný návrh na uzavření smlouvy podle prvního pododstavce písmene b) tohoto odstavce, může dotčený členský stát rozhodnout, že tento návrh předloží buď první kupující zemědělských produktů, nebo zemědělec, včetně sdružení zemědělců, nebo organizace producentů nebo sdružení organizací producentů.

Smlouvy podle prvního pododstavce písmena a) tohoto odstavce nebo návrhy na uzavření smlouvy podle prvního pododstavce písmene b) tohoto odstavce musí splňovat podmínky stanovené v odstavcích 4 a 8.

3. Členské státy zajistí, aby byla k dispozici mediace nebo srovnatelné mechanismy, včetně stávajících mechanismů. Tyto mechanismy musí být pro smluvní strany dobrovolné a nestranné, aby se daly použít na případy, kdy neexistuje vzájemně přijatelná smlouva podle odstavců 1 a 2, nebo, pokud vzájemně přijatelná smlouva podle odstavců 1 a 2 existuje, na revizi takové smlouvy. Součástí těchto mechanismů mohou být zástupci organizací zemědělců.

Členské státy informují Komisi o mechanismech uvedených v prvním pododstavci tohoto odstavce, které jsou na jejich území k dispozici.

4. Smlouva nebo návrh na uzavření smlouvy podle odstavců 1 a 2:

a) se uzavře nebo předloží před dodávkou;

b) je v písemné formě, a to i v elektronické podobě, a

c) obsahuje zejména tyto náležitosti:

i) cenu splatnou za dodávku, která je:

— stálá a stanovená ve smlouvě nebo

— vypočtena kombinací různých faktorů stanovených ve smlouvě, jež mohou zahrnovat objektivní ukazatele, indexy a metody výpočtu konečné ceny, které jsou snadno dostupné a srozumitelné a odrážejí změny v tržních podmínkách a změny v relevantních prvcích produkčních nákladů, které mají dopad na výdělky zemědělců, dodaná množství a jakost nebo složení dodaných zemědělských produktů; za tímto účelem mohou členské státy určit ukazatele, které mohou být zveřejněny on-line pro použití ve smlouvách v souladu s objektivními kritérii založenými na studiích provedených v oblasti produkce a potravinového řetězce nebo s přihlédnutím k objektivním údajům ze zdrojů, jako jsou mezioborové organizace, Středisko EU pro sledování zemědělsko-potravinového řetězce, nebo k jakýmkoli jiným relevantním objektivním údajům, které jsou k dispozici; smluvní strany mohou volně odkazovat na tyto ukazatele nebo jiné ukazatele, které považují za relevantní;

ii) množství a jakost dotčených zemědělských produktů, které mohou nebo musí být dodány, a časový rozvrh těchto dodávek;

iii) dobu trvání smlouvy, která může být na dobu určitou, nebo na dobu neurčitou s ustanovením pro ukončení smlouvy a v případě smluv s minimální dobou trvání delší než dvanáct měsíců doložku o revizi, kterou může uplatnit zemědělec, včetně sdružení zemědělců, nebo organizace producentů nebo sdružení organizací producentů;

iv) podrobné údaje o dobách splatnosti a postupech, včetně uplatňování případných snížení dohodnutých mezi stranami;

v) opatření týkající se odběru či dodávání zemědělských produktů; a

vi) pravidla použitelná v případě vyšší moci.

5. Odchylně od odstavců 1 a 2 se písemná smlouva nebo písemný návrh na uzavření smlouvy nevyžaduje v následujících případech:

a) dotčené zemědělské produkty dodává člen organizace producentů nebo družstva organizaci producentů nebo družstvu, jehož je členem, za předpokladu, že stanovy této organizace producentů nebo družstva nebo pravidla a rozhodnutí v nich uvedená nebo z nich odvozená stanoví transparentní a demokraticky stanovená a předem známá pravidla pro metody stanovení ceny produktů dodávaných jejich členy, s přihlédnutím k dopadu na výdělky zemědělců, a doby splatnosti a platební postupy;

b) dodávka probíhá bezplatně nebo v rámci likvidace produktů, které již nejsou vhodné k prodeji.

6. Členské státy mohou rozhodnout, že písemná smlouva nebo písemný návrh na uzavření smlouvy se nevyžaduje v jednom nebo více následujících případech:

a) první kupující zemědělských produktů je mikropodnik nebo malý podnik ve smyslu doporučení 2003/361/ES[1];

b) celková hodnota dodávky nebo dodávek dohodnutých stranami nepřesahuje maximální limit stanovený dotčeným členským státem, jež nesmí být vyšší než 10 000 EUR;

c) dodávka dotčených zemědělských produktů a platba za tyto produkty probíhá současně nebo z opodstatněných důvodů nejpozději do 3 pracovních dnů;

d) dodávka se týká zemědělských produktů, u nichž dochází k sezónním výkyvům nabídky nebo poptávky nebo které podléhají rychlé zkáze;

e) dodávka se týká zemědělských produktů, u kterých se uplatňují tradiční nebo obvyklé prodejní metody;

f) dodávka se týká zemědělských produktů, u nichž se členský stát po konzultaci s příslušnými zástupci zemědělců nebo s mezioborovými organizacemi uznanými pro příslušná odvětví v souladu s čl. 158 odst. 1 domnívá, že u dotčených produktů bylo dosaženo účinků předvídatelnosti, transparentnosti a přenosu cen zamýšlených ustanoveními odstavců 1 a 4 tohoto článku, nebo pokud by ve vztahu k těmto produktům nebyla povinnost mít písemné smlouvy nebo písemné návrhy na uzavření smlouvy vhodná nebo přiměřená z jiných opodstatněných důvodů.

7. V případech, kdy se podle odst. 5 písm. b) nebo odstavce 6 nevyžaduje písemná smlouva nebo písemný návrh na uzavření smlouvy, může zemědělec, včetně sdružení zemědělců, nebo organizace producentů nebo sdružení organizací producentů požadovat, aby každá dodávka zemědělských produktů zpracovateli, distributorovi nebo maloobchodníkovi byla podložena písemnou smlouvou mezi stranami nebo písemným návrhem na uzavření smlouvy. Tato smlouva nebo návrh na uzavření smlouvy musí splňovat podmínky stanovené v odstavci 4 a odst. 8 prvním pododstavci.

8. Všechny náležitosti smluv o dodávkách zemědělských produktů uzavřených mezi zemědělci, včetně sdružení zemědělců, nebo organizacemi producentů nebo sdruženími organizací producentů a zpracovateli, distributory nebo maloobchodníky, včetně náležitostí a jejich součástí uvedených v odst. 4 písm. c), jsou volně sjednány mezi stranami.

Členské státy mohou stanovit jednu nebo více z těchto možností:

a) v souvislosti s písemnými smlouvami uvedenými v odstavci 1:

   i) povinnost stran dohodnout se na vazbě mezi určitým dodaným množstvím zemědělského produktu a cenou za tuto dodávku;

   ii) minimální dobu trvání, která musí být alespoň šest měsíců a nesmí narušovat řádné fungování vnitřního trhu;

b) v případě písemných návrhů na uzavření smlouvy podle odst. 2 písm. b) povinnost, aby písemný návrh na uzavření smlouvy obsahoval minimální dobu trvání smlouvy, která je pro tento účel stanovena vnitrostátními právními předpisy a která musí být alespoň šest měsíců a nesmí narušovat řádné fungování vnitřního trhu.

Zemědělci, včetně sdružení zemědělců, nebo organizace producentů nebo sdružení organizací producentů mohou minimální dobu trvání stanovenou členskými státy podle druhého pododstavce písemně odmítnout.

9. Členské státy mohou požadovat, aby kupující zemědělských produktů pro účely dodávky dotčených zemědělských produktů od zemědělce, včetně sdružení zemědělců, nebo od organizace producentů nebo sdružení organizací producentů ke zpracovateli, distributorovi nebo maloobchodníkovi na jejich území zaevidoval písemné smlouvy uvedené v odstavci 1.

10. Členské státy, které využívají možností uvedených v odstavcích 2, 6, 8 a 9, informují Komisi o způsobu uplatňování těchto možností.

11. Komise může přijmout prováděcí akty, které stanoví opatření nezbytná pro jednotné uplatňování odstavců 4 a 5 tohoto článku a opatření týkající se oznámení, která mají členské státy učinit v souladu s odstavcem 10 tohoto článku. Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 229 odst. 2.“;

10) Článek 210a se mění takto:

a) odstavec 3 se mění takto:

i) písmeno a) se nahrazuje tímto:

„a) environmentální cíle, včetně zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně, udržitelné využívání a ochrana krajiny, vody a půdy, mimo jiné prostřednictvím zavlažovacích systémů, přechod na oběhové hospodářství, včetně snížení potravinového odpadu a recyklace živin ze statkových hnojiv na organická hnojiva nebo výrobu energie, a prevence a omezování znečištění, jakož i ochrana a obnova biologické rozmanitosti a ekosystémů;“

ii) doplňují se nová písmena, která znějí:

„d) podpora ekonomické životaschopnosti malých zemědělských podniků, které jsou převážně závislé na rodinné práci a jejichž standardní produkce podle definice v čl. 2 bodě 8 nařízení Rady (ES) č. 1217/2009 (*) nepřesáhne 100 000 EUR;

e) přilákání a podpora mladých producentů zemědělských produktů nebo

f) zlepšování pracovních a bezpečnostních podmínek v zemědělských nebo zpracovatelských činnostech.

(*) Nařízení Rady (ES) č. 1217/2009 ze dne 30. listopadu 2009 o zřízení Datové sítě pro udržitelnost zemědělských podniků (Úř. věst. L 328, 15.12.2009, s. 27, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2009/1217/oj).“

b) odstavec 6 se nahrazuje tímto:

„6. Od 8. prosince 2023 mohou producenti uvedení v odstavci 1 požádat o stanovisko Komise ke slučitelnosti dohod, rozhodnutí a jednání ve vzájemné shodě uvedených v odstavci 1 s ohledem na provádění norem udržitelnosti, jejichž cílem je přispět k jednomu nebo více cílům stanoveným v odst. 3 písm. a), b) a c).

Od 19. srpna 2028 mohou producenti uvedení v odstavci 1 požádat Komisi o stanovisko ke slučitelnosti dohod, rozhodnutí a jednání ve vzájemné shodě uvedených v odstavci 1 s ohledem na provádění norem udržitelnosti, jejichž cílem je přispět k jednomu nebo více cílům stanoveným v odst. 3 písm. d), e) a f), s tímto článkem.

Komise zašle žadateli své stanovisko do čtyř měsíců od obdržení úplné žádosti.

Shledá-li Komise kdykoli poté, co vydala své stanovisko, že již nejsou splněny podmínky uvedené v odstavcích 1, 3 a 7 tohoto článku, prohlásí, že se čl. 101 odst. 1 Smlouvy o fungování EU v budoucnu použije na dotyčnou dohodu, rozhodnutí nebo jednání ve vzájemné shodě a informuje o tom producenty.

Komise může z vlastního podnětu nebo na žádost členského státu změnit obsah stanoviska, zejména pokud žadatel poskytl nepřesné informace nebo stanovisko zneužil.“

11) V článku 222 se odstavec 1 nahrazuje tímto:

„1. V období závažné nerovnováhy na trzích může Komise přijímat prováděcí akty, kterými stanoví, že čl. 101 odst. 1 Smlouvy o fungování EU se nemá vztahovat na dohody a rozhodnutí zemědělců, sdružení zemědělců či svazů těchto sdružení nebo uznaných organizací producentů a sdružení uznaných organizací producentů a uznaných mezioborových organizací v kterémkoli z odvětví uvedených v čl. 1 odst. 2 tohoto nařízení, pokud tyto dohody a rozhodnutí nenarušují řádné fungování vnitřního trhu, jejich výhradním cílem je stabilizace dotčeného odvětví a spadají do jedné nebo více z těchto kategorií:

a) stažení jejich produktů z trhu nebo bezplatná distribuce těchto produktů;

b) úprava a zpracování;

c) skladování soukromými hospodářskými subjekty;

d) společná opatření v oblasti propagace;

e) dohody o požadavcích na jakost;

f) společné pořizování vstupů nezbytných k boji proti šíření škůdců a nákaz zvířat a chorob rostlin v Unii nebo vstupů nezbytných k řešení dopadů přírodních katastrof v Unii;

g) dočasné plánování produkce zohledňující zvláštní povahu daného produkčního cyklu.

Pokud Komise přijme prováděcí akty v souladu s prvním pododstavcem tohoto odstavce, může rozhodnout o poskytnutí podpory Unie ze zemědělské rezervy uvedené v článku 16 nařízení (EU) 2021/2116 dotčeným členským státům. Tato finanční podpora poskytne bezodkladně prostředky nezbytné pro provádění těchto smluv a rozhodnutí dotčenými hospodářskými subjekty.

Komise přijme prováděcí akty, v kterých upřesní rozsah odchylky podle prvního pododstavce a v souladu s odstavcem 3, období, na které se odchylka vztahuje, jakož i případnou výši zemědělské rezervy přidělené dotyčnému členskému státu podle druhého pododstavce tohoto odstavce.

Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 229 odst. 2.“

12) V článku 222a se odstavec 2 nahrazuje tímto:

„2. Komise může rozhodnout, pro která ze zemědělských odvětví uvedených v čl. 1 odst. 2 se zřídí střediska Unie pro sledování trhů. Komise může v rámci těchto středisek konkrétně rozlišovat mezi ekologickou a konvenční produkcí.“

13) V příloze VII se vkládá nová část, která zní:

„ČÁST Ia

Označení masa a masných výrobků

1. Pro účely této části se ‚masem' rozumí jedlé části zvířete spadající do oblasti působnosti tohoto nařízení.

2. Pro účely této části se ‚masnými výrobky' rozumějí výrobky získávané z masa, přičemž se však mohou přidávat další látky nezbytné pro jejich výrobu, pokud tyto látky nejsou použity za účelem úplného nebo částečného nahrazení jakékoli masné složky. Tím není dotčeno používání výrazu ‚maso' pro produkty spadající do oblasti působnosti práva Unie upravujícího společnou organizaci trhů v odvětví rybolovu a akvakultury.

3. Pokud jde o produkty uvedené v příloze I Smlouvy o fungování EU, jakož i potravinářské produkty, které v této příloze uvedeny nejsou, s výjimkou produktů spadajících do oblasti působnosti práva Unie upravujícího společnou organizaci trhů v odvětví rybolovu a akvakultury a dalších produktů uvedených v aktu v přenesené pravomoci přijatém podle čl. 78 odst. 3 druhého pododstavce tohoto nařízení, výraz ‚maso' a následující výrazy jsou vyhrazeny pro masné výrobky a produkty s názvem, v němž se následující výrazy používají ve spojení se slovem nebo slovy k označení živočišného druhu, z něhož zemědělský produkt pochází, ve všech fázích uvádění na trh:

a) hovězí maso;

b) telecí maso;

c) vepřové maso;

d) drůbeží maso;

e) kuřecí maso;

f) krůtí maso,

g) kachní maso;

h) husí maso;

i) jehněčí maso;

j) skopové maso;

k) ovčí maso;

l) kozí maso;

m) spodní stehno;

n) panenská svíčková;

o) nízký roštěnec;

p) pupek/slabina;

q) karé/pečeně;

r) žebra;

s) plec;

t) kližka;

u) kotleta s kostí;

v) křídlo;

w) prso;

x) stehno;

y) hrudí;

z) vysoký roštěnec;

aa) T-bone;

ab) kýta;

ac) anglická slanina;

ad) steak;

ae) játra.

4. Výraz ‚maso' a výrazy uvedené v bodě 3 této části se nepoužijí zejména k označení potravin sestávajících, izolovaných nebo vyrobených z buněčné nebo tkáňové kultury získávané ze zvířat, rostlin, mikroorganismů, hub či řas ve smyslu nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/2283 (*).

5. Výraz ‚maso' a výrazy uvedené v bodě 3 mohou být použity v kombinaci k označení masných výrobků. Mohou se používat i v souvislosti se slovem nebo slovy pro označení složených produktů, u nichž žádná část nenahrazuje a ani nemá nahrazovat žádnou složku masa a jejichž základní součástí ve smyslu množství nebo charakteristiky produktu je maso.

(*) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/2283 ze dne 25. listopadu 2015 o nových potravinách, o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1169/2011 a o zrušení nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 258/97 a nařízení Komise (ES) č. 1852/2001 (Úř. věst. L 327, 11.12.2015, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2015/2283/oj).“

14) Příloha X se mění takto:

a) v bodě I se odstavce 1 a 2 nahrazují tímto:

„1. Smlouvy o dodání se uzavírají před uskutečněním dodávky písemně na konkrétní množství cukrové řepy.

2. Smlouvy o dodání mohou být uzavírány na více let. V případě smluv s minimální dobou trvání delší než dvanáct měsíců musí smlouva obsahovat ustanovení o revizi, které může uplatnit zemědělec, včetně sdružení zemědělců, nebo organizace producentů nebo sdružení organizací producentů.“;

b) v bodě II odstavci 2 se doplňuje nový pododstavec, který zní:

„Cena se vypočte kombinací různých faktorů stanovených ve smlouvě, jež zahrnují objektivní ukazatele, indexy a metody výpočtu konečné ceny, které jsou snadno dostupné a srozumitelné a odrážejí změny v tržních podmínkách a změny v relevantních prvcích produkčních nákladů, které mají dopad na výdělky zemědělců, dodaná množství a jakost nebo složení dodané cukrové řepy. Za tímto účelem mohou členské státy stanovit ukazatele v souladu s objektivními kritérii založenými na studiích provedených v oblasti produkce a potravinového řetězce nebo s přihlédnutím k objektivním údajům ze zdrojů, jako jsou mezioborové organizace, Středisko EU pro sledování zemědělsko-potravinového řetězce, nebo k jakýmkoli relevantním objektivním údajům, které jsou k dispozici. Uvedené ukazatele mohou být zveřejněny online k použití ve smlouvách. Smluvní strany mohou volně odkazovat na tyto ukazatele nebo jiné ukazatele.“;

c) v bodě III se doplňuje nový pododstavec, který zní:

„Smlouvy o dodání musí obsahovat pravidla použitelná v případě vyšší moci.“;

d) vkládá se nový bod, který zní:

„BOD IXa

Členské státy mohou požadovat, aby cukrovarnický podnik před dodávkou cukrové řepy zaevidoval písemné smlouvy o dodání.“

Článek 2

Změny nařízení (EU) 2021/2115

Nařízení (EU) 2021/2115 se mění takto:

1) Článek 52 se mění takto:

a) odstavec 3 se mění takto:

i) písmeno e) se nahrazuje tímto:

„e) organizace producentů uvádějí na trh v členském státě méně než 20 % produkce ovoce a zeleniny; tato míra uvedení na trh pro každý rok trvání operačního programu vypočítá jako hodnota produkce ovoce a zeleniny v dotčeném členském státě, která byla uvedena na trh organizacemi producentů uznanými podle nařízení (EU) č. 1308/2013 během období odpovídajícího referenčnímu období stanovenému v aktech v přenesené pravomoci přijatých na základě čl. 45 písm. c) (hodnota produkce uvedené na trh), vydělená celkovou hodnotou produkce ovoce a zeleniny v tomto členském státě během téhož období.“;

ii) doplňuje se nové písmeno, které zní:

„i) organizace producentů nebo sdružení organizací producentů provádí operační program v členském státě, v němž byl stupeň organizovanosti producentů v odvětví ovoce a zeleniny po dobu tří po sobě následujících let, která předcházejí provádění operačního programu, nižší než 10 %;.stupeň organizovanosti se vypočte jako hodnota produkce tohoto ovoce a zeleniny v dotčeném členském státě, která byla uvedena na trh organizacemi producentů nebo sdruženími organizací producentů uznanými podle nařízení (EU) č. 1308/2013 během tří po sobě následujících let, která předcházejí provádění operačního programu, vydělená celkovou hodnotou produkce ovoce a zeleniny v tomto členském státě během téhož období.“;

b) vkládá se nový odstavec, který zní:

„5a. Omezení ve výši 50 % stanovené v odstavci 1 tohoto článku se zvýší na 70 % v případě výdajů souvisejících s cíli podle čl. 46 písm. a), b) nebo c), pokud jsou splněny tyto podmínky;

a) výdaje jsou spojené s investicemi do hmotného a nehmotného majetku podle čl. 47 odst. 1 písm. a), které uskutečnili mladí zemědělci nebo noví zemědělci, kteří se poprvé stali členy organizace producentů uznané podle nařízení (EU) č. 1308/2013;

b) investice uvedené v písmeni a) jsou provedeny v podnicích těchto mladých zemědělců nebo nových zemědělců v rámci jejich prvního operačního programu nebo během tří let následujících po dni, kdy se tito mladí zemědělci nebo noví zemědělci poprvé stali členy organizace producentů.“;

c) doplňuje se nový odstavec 7, který zní:

„7. Omezení ve výši 50 % stanovené v odstavci 1 se zvýší na 70 % nákladů skutečně vynaložených v daném roce na operační programy prováděné organizacemi producentů nebo sdruženími organizací producentů postiženými v daném roce nepříznivými povětrnostními jevy, přírodními katastrofami, chorobami rostlin nebo škůdci, které byly určeny členskými státy, za podmínky, že zvýšení se povolí pouze tehdy, překročí-li ztráty hranici alespoň 30 % průměrné roční produkce organizace producentů nebo sdružení organizací producentů v předchozích třech letech nebo průměr za tříleté období na základě předcházejícího pětiletého období, přičemž se vyloučí nejvyšší a nejnižší hodnota.“

2) V článku 62 se doplňuje nový odstavec 4, který zní:

„4. Omezení ve výši 50 % stanovené v odstavci 2 se zvýší na 70 % nákladů skutečně vynaložených v daném roce na operační programy prováděné organizacemi producentů nebo sdruženími organizací producentů postiženými v daném roce nepříznivými povětrnostními jevy, přírodními katastrofami, chorobami rostlin nebo škůdci, které byly určeny členskými státy, za podmínky, že zvýšení se povolí pouze tehdy, překročí-li ztráty hranici alespoň 30 % průměrné roční produkce organizace producentů nebo sdružení organizací producentů v předchozích třech letech nebo průměr za tříleté období na základě předcházejícího pětiletého období, přičemž se vyloučí nejvyšší a nejnižší hodnota.“

3) V čl. 65 odst. 1 se doplňuje nové písmeno, které zní:

„e) 70 % nákladů skutečně vynaložených v daném roce na operační programy prováděné organizacemi producentů nebo sdruženími organizací producentů postiženými v daném roce nepříznivými povětrnostními jevy, přírodními katastrofami, chorobami rostlin nebo škůdci, které byly určeny členskými státy, za podmínky, že zvýšení se povolí pouze tehdy, překročí-li ztráty hranici alespoň 30 % průměrné roční produkce organizace producentů nebo sdružení organizací producentů v předchozích třech letech nebo průměr za tříleté období na základě předcházejícího pětiletého období, přičemž se vyloučí nejvyšší a nejnižší hodnota.“

4) V článku 68 se vkládá se nový odstavec 2a, který zní:

„2a. Ustanovení čl. 52 odst. 3 písm. a) až d) a f), g) a h) a čl. 52 odst. 5a a 7 se použijí obdobně.“

5) V článku 88 se odstavec 7 nahrazuje tímto:

„7. Od 1. ledna 2025 mohou členské státy v rámci žádosti o změnu svého strategického plánu SZP podané v souladu s článkem 119 přehodnotit svá rozhodnutí uvedená v odstavci 6 tohoto článku a rozhodnout, že až 6 % svých přídělů na přímé platby stanovených v příloze V, v relevantních případech po odečtení přídělů pro bavlnu stanovených v příloze VIII, použijí pro typy intervencí v jiných odvětvích uvedených v hlavě III kapitole III oddíle 7.

Částka odpovídající procentnímu podílu přídělů členských států určených pro přímé platby uvedená v prvním pododstavci tohoto odstavce a použitá pro typy intervencí v jiných odvětvích na konkrétní rozpočtový rok se považuje za příděly členských států na rozpočtový rok pro typy intervencí v jiných odvětvích.“

Článek 3

Změna nařízení (EU) 2021/2116

V čl. 16 odst. 1 druhém pododstavci nařízení (EU) 2021/2116 se písmeno b) nahrazuje tímto:

„b) výjimečná opatření podle článků 219, 220, 221 a 222 nařízení (EU) č. 1308/2013.“

Článek 4

Přechodná opatření

Produkty, které nejsou v souladu s označeními uvedenými v části Ia přílohy VII nařízení (EU) č. 1308/2013 a které byly vyprodukovány v Unii nebo dovezeny do Unie přede dnem použitelnosti těchto pravidel pro označování, mohou být nadále uváděny na trh až do vyčerpání zásob nebo do 19. srpna 2032, podle toho, co nastane dříve.

Článek 5

Vstup v platnost a použitelnost

Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Ustanovení čl. 1 bodů 3, 4, 7 písm. d), 9 a 14 se použijí od 19. srpna 2028.

Ustanovení čl. 1 bodu 13 se použijí od 19. srpna 2029.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

Ve Štrasburku dne 8. července 2026.

Za Evropský parlament	*Za Radu*
předsedkyně	*předseda*
R. METSOLA	T. BYRNE